

Gyllene Jungfru Marie kåpa

DAGGKÅPAN, A LADY'S MANTLE, ÄR ETT BÄRANDE ELEMENT I BIRGITTA NORDSTRÖMS SKAPANDE AV KORKÅPAN TILL DOMPROST KARIN BURSTRAND I GÖTEBORGS DOMKYRKA.

MED KÄNSLAN av att göra något olovligt klättrar jag upp för trappan till predikstolen för att komma nära baldakinens snidade fond. Ytan är beströdd av stjärnor och har en tjock frans nedtill, draperad som för att säga: föreställningen kan börja!

PREDIKSTOLEN finns i Göteborgs domkyrka. Den är byggd i nyklassicistisk stil med

ljusa, putsade väggar, rundade former och kolonner. Till den här kyrkan fick jag i uppdrag att skapa en korkåpa.

JAG SKISSAR och klipper en broschyr i bitar till ett collage. Väl utanför kyrkan blir jag sittande på parkbänken en lång stund, plockar förstrött ett blad från rabatten. Så kisar jag upp mot fasaden igen. Tecknar hastigt ner

symmetrin, något påminner om en ritning till en barockträdgård.

TEXTIL GER VÄRME och skydd. Och vi signalerar, smyckar och berättar. Väggar, golv och tak får sin textil. Den kan smutsas ner och göras ren. Textilen har förmågan att växla mellan ett aktiv- och passivläge. Vi klär av och på. Att få göra en liturgisk skrud är för mig som att skapa scenkläder för ett heligt drama. Något skall för stunden gestaltas.

SÅ SITTER JAG EN DAG med bladet i handen. Det har vid det här laget hunnit torka och jag ser tydligt ådringarna i bladverket. Hela bladet är ju som en mantel! En daggkåpa. *Alchemilla*. A Lady's Mantle på engelska. Jungfru Marie kåpa i svensk tradition. Men det är domprost Karin Burstrand som skall bära skruden.

Jag modellerar på hennes kropp och bär in nyköpta sidentyger i kyrkan. Anledningen till att jag fått uppdraget är att de kåpor som redan tidigare finns är alldeles för stora. Min hemliga längtan är att hon, den dag hon får prova den färdiga skruden, får lust att prova några dansande steg.

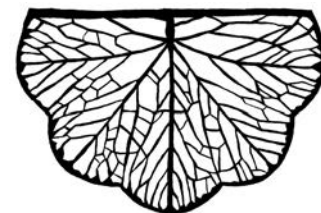
JAG BÖRJAR SY bladornamentik på sidenet och färgar in silke för att kunna väva en ryggsköld. Brämen får bli till en vävd berättelse om växande, om odlande. Kyrkan tecknas som om vore den en trädgård. En korkåpa som kan fladdra i vinden och som följsamt rör sig runt den som bär den – det blir min utmaning.

Jag experimenterar med att sammanfoga sidenet med ett stödtyg och tvättar. Bottenväven krymper men inte sidenet, så skapas volym men inte tyngd. Underbart att jobba med – i varje fall de första hundratalen meter maskinsyddas stygn.

I TYSKA HALBERSTADT finns en korkåpa som är en viktig inspirationskälla. Den är daterad till år 1000 och är gjord av guldkimrande siden (från Bysans eller Syrien). Benämningen korkåpa på latin, *pluviale* (skydd mot regn), blir tydlig. Den stiliserade form vi idag kallar kåpans ryggsköld var en gång en luva. Vid närmare undersökning kan man misstänka att formen på luvan är mer en representation av funktionen luva än att faktiskt vara bärbar. Ändå, den finns där som en välvd strut

PEDER HILDOR

Domprost Karin Burstrand provar sin skrud i sakristian, Göteborgs domkyrka.

Detaljbild som visar hur ryggskölden är vävd i satin. Merceriserad bomull i varpen och infärgat siden till inslag. Konturbroderier bildar relief. Och att äntligen mot slutet få sy fast knäppet med langettstygn! (Vid det laget hade jag slutat räkna arbetstimmar).

Hur många meter sytråd gick det åt egentligen? Under en lång period började jag arbetsdagen i ateljén med att sy några timmar vid symaskinen. Som foder och stödtyg till sidentyget med alla sina röda stygn finns ett tyg som krymper i vattentvätt. På så vis skapas texturen.

och påminner om det plagg som en gång var förebild, ett ytterplagg från romersk tid. En annan detalj på den gamla kåpan är att tyget är veckat och rynkat, vilket gör det möjligt att bära bekvämt.

Jag funderar på den stiliserade form som korkåpan och i än högre grad biskopskåpan har idag. Den är skuren som en halvmåne, formas runt kroppen som en strut

– belastningen över axlar och vid halsens knäppe blir stor. Det är som om den är gjord för att skådas, utfälld som en fjärils vingar och egentligen inte bäras.

Ryggskölden väver jag på en digitalt trådstyrd vävstol i en satinbindning. Efteråt broderier med relieftrådar likt bladens ådring. Men något fattas. Vännan Annika frågar:

– Skall vi inte åka till New York? Det var länge sedan nu.

Pearl District! Gata upp och gata ner med pärlgrossister och detaljister. För visst måste min mantel få sin pärla, en droppe likt den droppe som gjort att daggkåpan fått sitt latinska namn. Vi reste – och hem kom jag med ett par örhängen som längst ner i pärlraden hade brasilianska

sötvattenpärlor. Jag plockade isär örhängena, lade den ena pärlan i en ask och sydde på den andra.

På skärtorsdagen 2012 fick Karin sin kåpa. Inne i sakristians lugn, med skrivbord, altare, matta och spegel provar hon. Tar några provande steg och börjar sedan snurra, runt, runt. Och så skratrar jag, befriad. Kåpan har fått sin bärare och sitt hem.